

Telegraful Român

Organ național-bise

Nr. 973

On. Procuratura de stat

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor: un șir petit 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Luați Duh nou!

S'a zis de mult: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui!

De-atunci, în curs de 19 veacuri, câte îndemnuri bune n'au țîșnit din sufletul omenirii? Câte glasuri pline de focul dragostei de lege n'au răsunat pentru întronarea binelui creștin! Câte suflete dubioase n'au devenit stânci de granit reprezentând adevărul creștin? Cât sânge de martir nu s'a revărsat peste cugetarea omenirii!

Și totuși, cât de bine și la loc sună și azi glasul celui ce strigă în pustie!

O, epocă a frumuseții morale și tăriei sufletești! Vremuri ale atâtor sfinți martiri ai binelui creștin, umbriți-ne cu duhul vremurilor voastre, ca să putem s'guduim din temelii sufletul acestei epoci și să-l trezim la nouă viață. Din înălțimea cerului trimiteți razele luminii și căldurii creștinismului adevărat arătându-ne calea refacerii.

In adevăr. Era lumea, cum era, și înaintea marelui război. Avea trebuințe arzătoare de o mai mare adâncire în lumea idealului creștin, avea trebuințe de educație mai morală. Dar acum?

Războiul n'a fost așa cum credeau unii, adecă un factor care să contribuie la întărirea vieții morale, — din contră, a fost un mijloc prin care s'a prăbușit ordinea morală, conștiința, sentimentul responsabilității, întreaga ființă morală a omului.

Nu mai amintim stricăciunea mate-

rială, pentru care s'au luat măsuri la vreme instituindu-se chiar un ministeriu al «refacerii».

Constatăm însă că pentru refacerea sufletului au rămas să lupte biserica și diferitele corporațiuni ca: Reuniuni de femei, Societatea orfanilor și alte instituții creștinești.

Aceste artere, ori câtă sevă de viață ar curge prin ele, ori cât duh creștinesc ar împrăștia în cale, nu vor putea ajunge la scop fără concursul: presei, teatrului și scriitorilor.

Presă! Ce însuflețire sublimă cuprinse lumea însetată de libertate, când cu pumnii încheștați lovea ușile temnițelor și pretindea libertatea presei!

Idei care demult așteptau scăparea din sufletele celor mai buni oameni ca să umbrească atâtea ființe cuvântătoare, sânt puse în mișcare.

Idei care să ia lupta fâțișă pentru a întrona binele, frumosul adevărul și dreptatea în omenire, înconjoară pământul, despică întunerecul.

Ce chemare măreață! Dar vai! Astăzi fără să voim trebuie să constatăm că presa a greșit cărarea prea adeseori.

S'a dejosit și a intrat în serviciul stricăciunii, s'a prefăcut obiect de negoț, nu mai servește intereselor epocale de obște și ale înălțării morale, ci mai întâi interesele de clasă și particulare. —

Teatrul!? Ce program măreț și ideal izvorise din cugetarea omenimii la crearea acestei instituțiuni!

Trezirea forțelor amorțite ale trecutului, premenirea însușirilor nobile ale neamului, cultul tradițiilor strămoșești, potențarea energiei generațiilor, apropierea unui viitor mai frumos, mai bun și mai curat...

Se plănuise ca scenele să fie catedre de unde să răsune glasul apostolilor cari răspândesc ideile sublime, creștine, tărie sufletească, învățături întăritoare de suflet, patriotism, milă și iertare.

Dar «ce e val, ca valul trece». Teatrul ca și presa, a devenit de obicei pantheonul necredinții, amorului propriu, a luxului și răsfățului, plin de trivialități și alte calități care strică gustul frumosului și moralului. —

Scriitorii? Toată cinstea excepțiilor, — dar de altă parte ce vedem? Ori unde te întorci, întâlnești persoane, care citesc cu sete scrieri senzationale, cu conținut ducător la ispite, — în loc să vezi o lectură aleasă cu idei din adevărata viață, cari să trezească în om sentimentul de datorință și de răspundere. —

In felul acesta purcezând, acești trei mijlocitori ai culturii, în loc să trezească omenimea la o nouă viață a duhului și adevărului, produc idealul materialismului celui mai întunecat, al perversității, și duc omenimea la stricăciune și la pierzare.

O, voi pârghii întemeiate întru răspândirea mântuirii! Luați Duh nou, duhul luminii și al adevărului. Duhul curățeniei, al dragostei și al milei. Căci numai acest Duh e în stare a alunga întu-

FOIȘOARA**Cunoaște-te pe tine însuți!**

— Cuvântarea directorului Dr. V. Stan la încheierea anului școlar 1921/22 în școala normală „Andrei Șaguna” a arhidiecezei noastre —

Serbătoarea noastră de azi se aseamănă foarte mult cu serbătoarea plugarului, care, după un an petrecut în muncă cu noroc, își vede roadele adunate în jignițe.

Și totuși, câtă deosebire între bucuria ce se vede răsărind în fețele voastre, și între bucuria plugarului! Bucuria acestuia este o bucurie ce ți-o dă sentimentul îndestulării, al puținței de a-ți împăca pentru un an trebuințele materiale ale trupului, cu bunurile pământului agonisite întru sudoarea feței.

Dar voi, într'un an de școală, v'ați îndestulat sufletul, împăcându-i nevoile cu bunătăți mai înalte, nemateriale, pe cari le-ați adunat în jignițele sufletului vostru tinăr cu concursul desinteresat al profesorilor și prin muncă plină de entuziasm pentru bine, adevăr și frumos. Voi, în vârtejul materialismului de azi, ce dă frâu liber instinctelor brutale din om, stând să

înăbușe toată nobleța gândirii și simțirii ce o civilizație de mii de ani a clădit o cu uriașe jertfe de lacrimi și sânge, voi, cu pornirile sincere și curate al sufletului vostru și cu avântul tinereții, v'ați îndrumat spre idealul unei vieți superioare, de ordin sufletesc. Deci bogățiile ce v'ați adunat voi în acest an școlar, nu sânt ca ale plugarului, numai pentru împăcarea unui crâmpel de viață, ci pentru toată viața voastră. Nici nu sânt numai pentru îndestularea unor poftes personale, egoiste, ci pentru hrana multor generații de copii, cari așteaptă lumina sufletului lor din lumina sufletului vostru.

Bogățiile adunate de voi nu se consumă, ca ale plugarului, nu se gată, ci sânt ca darul lui Dumnezeu, care sporește cu atât mai tare, cu cât se împărtășește mai din abundență și mai des. De aceea serbătoarea voastră de azi, este mai curată, mai înălțătoare, și mai spirituală: este serbătoarea sufletului.

Dar bucuria zilei de azi nu este numai a voastră, ci și a noastră a tuturor, și mai ales a părinților și profesorilor voștri, cari ani întregi v'au avut în grija lor, v'au întărit mintea cu munca lor intelectuală, au priveghiat asupra inimii voastre și cu degete delicate au plivit o de buruiana instinctelor rele și au avut norocul să vadă, cum vă sporesc cunoștințele, cum vi se întărește mintea, cum vi se nobilitează inima,

cum vi se călește și oțelește voința prin muncă disciplinată, cum vă crește caracterul și ia formă tot mai hotărâtă, luminat de idei generoase creștinești și viguroase românești.

Și cum nu ni s'ar umplea inima de bucurie, când vă vedem pe o parte dintre voi pregătiți să sburați în lumea noastră românească, ca oameni gata să împărțească în jurul lor lumină și binecuvântare?!

Inșă, în acelaș timp, ni se ridică în suflet cu îngrijorare întrebarea: oare veți izbuti? Oare ispitele vieții, cu miile lor meșteșuguri amăgitoare, nu vor abate pașii voștri din drumul virtuților ce vi le-am arătat? Oare valorile vieții nu se vor izbi de voi cu prea multă furie, și vă vor dobărâ? Oare nedreptățile lumii în care veți intra ca apostoli ai binelui și adevărului, oare intrigile, meschinăriile oamenilor răi, nu vă vor descuraja? Oare ați pus olei destul în candelile sufletului vostru, ca să nu vi se stângă în drumul vieții, înainte de ce ați fi intrat în liman?

Răspunsul și garanția statorniceii voastre, în mijlocul tuturor învăliurilor lumii, îl poate da singur caracterul vostru, atunci când se vor frânge de el neputincioase izbările sorții, întocmai cum se sfarmă și mor valorile furioase ale mării, izbindu se de stânci de granit.

(Urmează)

nerecul din lumea viclenilor și desfrânărilor! Duhul acesta poate îndrepta cărările, poate spăla păcatele în baia pocăinței a celor rătăciți. Numai acest duh prefăce pe omul devenit animal în făptura darului, a omului care din o mână de făină și puțin ulei scapă o ființă dela moarte. Numai acest duh înalță sufletul la ideea de a disprețui viața în scopul îndeplinirii cu conștiință a datorințelor. Numai acest duh a dat putere apostolilor și profeților de-a dărâma idolii aurului și ai senzualismului, și i-a dăruit cu bogății sufletești prefăcându-i temuți până la tronurile împăraților.

Stăpâniți de acest duh, au sguduit pământul cel vechi, au dat viață omului ca să nu peară în veci.

Să luăm deci duh nou toți cei ce stăm în slujba asesei țări și voim a ne zidi cază, ca nici porțile iadului să nu o dărâme.

În biserică și școală, în presă, teatru și literatură să introducem cu vreme și fără vreme duhul luminii și al adevărului, duhul curățeniei, al dragostei și al milei acum, până nu se slăbește edificiul, pentru care s'a jertfit tot ce am avut mai scump în 19 veacuri.

Acum, căci se apropie ceasul al 11-lea, și de nu vom fi zidit pe temelia moralului curat, țara falnică se dărâmă și fiții ei cu moarte se înjugă.

Dixi et salvavi...

Pr. Ștefan

Nr. 5804 Plen.

Concurs

La orfelinatul bisericii noastre voim să instituim o mamă a orfanilor, care cu căldura și cu dragostea unei mame adevărate să îngrijască de micii orfani, lipsiți prea de timpuriu de ocrotirea părintească. Dacă vre-una din mulțimea de preotese văduve, sau altă femeie cu purtare neexcepțională și cu trageră de inimă către copilași, ar simți aplecare și devotament pentru această chemare, să-și înainteze cererea la adresa Consistorului arhidiecezan până la 15 August v. a. c. arătând referințele familiare.

Mama orfanilor, pe lângă locuință și întreținerea întregă, vă primi și o retribuție core-spunzătoare.

Sibiu, 21 Iulie 1922.

Consistorul arhidiecezan

Autoritatea Bibliei

(Urmare)

1. Istoria evreească

Cărțile istorice cuprinse în Biblie poartă aceste nume: Isus Navi, Judecătorii, Samuil (2 cărți), Regii (2 cărți), Cronicele (2 cărți), Ezra și Neemia și tratează o perioadă de 8 secole dela ieșirea din Egipt circa 1250 I. C., și până la 450, epoca lui Ezra și Neemia.

Sistemul istoriografiei evreești e al compilației. Istoricul oriental nu examinează materialul istoric cuprins în documentele unui studiu critic și căutând a da vieții petrecute o interpretare originală, ci îl țese în expunerea sa adăogând păreri și impresiile sale. Multe cărți istorice mai vechi sunt date uitării îndatăce alt autor le-a cuprins într-o ediție amplificată. Astfel de cărți, perdute și păstrate numai cu numele, sunt 12: Răsboaiele Domnului, Cartea Iesher, a lui Samuil despre împărăție, Cartea Solomon, cronicile lui David, Faptele lui Solomon, ale lui Natan, Șamuil și Gad, Cartea lui Ahia, Vedeniile de Ivdo, Cartea prorocului Semaia, Cartea lui Ieha și cuvintele Visionarilor (Num. XXI 14. Isus Navi X 13.; 2 Sam. 1, 18.; 1 Sam. X 251. 1 Regi IV 32, 33; 1 Cronici XXVII, 27; 1 Cronici XI 41; 1 Ch. XXIX 29; 2 Ch. IX 29; XII 34; XXXIII 19).

Stupăritul

— O acțiune de îmbunătățire —

Preotul C. Sh. Vartolomeu din Urechești-Putna își îndreptează cuvântul către iubitorii de albine de pretutindeni din binecuvântata noastră țară.

Eată ce spune Sfinția sa:

Sântem în pragul unor vremuri nouă și nu trebuie să rămânem cu nimic mai prejos de cerințele acestor vremuri.

Toate ramurile de activitate omenească sânt în plină dezvoltare și organizare. O apropiere mai strânsă și a crescătorilor și iubitorilor de albine, din întreg cuprinsul României întregite, se impune. Această apropiere nu se poate face însă atât timp cât stuparii din toată România nu au un organ propriu al lor, prin care să și exprime păreri și gândurile, un organ prin care să respire viața, cu un viitor atât de surizător, a apiculturii noastre de mâne...

Dacă nu-l au, să și-l creeze. Să și-l creeze, de sigur și anume într-un timp cât mai neîntârziat, după cerința legii naturale: necesitatea crează organul, știut fiind de toată lumea că această stare de orbecăire prin întuneric e cât se poate de favorabilă celor ce trăiesc din exploatarea nevoilor apicultorilor.

Căci, din nenorocire, aceasta este starea stupăritului nostru de astăzi: câțiva speculanți în materia de apicultură, exploatează nevoile celor mulți și neștiutori.

Dar cine se interesează de asemenea lucruri? Cine exercită control? Nimeni! Și atunci să ne mai mirăm de ceea ce se întâmplă!?

Nu tot astfel ar sta lucrurile, dacă stuparii și-ar avea o revistă — cel puțin lunară — a lor. Și câte n'ar fi foloasele, pe care această foaie le-ar aduce stupăritului nostru!

Mai întâi această foaie ar avea darul de a face mai strânsă apropiere între stuparii de toate gradele, din întreg cuprinsul României întregite.

O descriere sumară a stării și mersului stupăritului, în diferite provincii, ar contribui nu puțin la propășirea stupăritului în genere și la cunoașterea nevoilor lui. Acest organ ar fi apoi cel mai firesc mijloc de propagandă apicolă, după metode sistematice, pe înțelesul tuturor. Prin el ar sta de vorbă stuparii din deosebitele colțuri ale țării, făcând dări de samă asupra mersului anual al stupărilor, pe regiuni. Anunțarea produselor apicole disponibile pentru vânzare și căutarea de materiale trebuincioase, în practicarea stupăritului sistematic, nici într-o altă parte nu și-ar găsi mai bună oșteie, decât în coloanele acestei reviste.

Prin toate acestea e de sine înțeles că s'ar lovi direct în traficul speculanților, înlesnind în același timp pe toate căile dezvoltarea apiculturii sistematice, printre micii crescători de albine și începători.

Trecutul poporului evreesc e prezentat în două narațiuni paralele în timp, dar osebite după spirit. Cele două cărți ale cronicilor sânt alcătuite de preoți și pun întregă viața poporului în legătură cu biserica și instituțiile ei.

E o cronică eclesiastică. Cealaltă expunere din cărțile regilor e alcătuită de profeți, cari scriu istorie națională grupată în jurul activității profeților, cari înfățișează evenimentele naționale dela creațiune cu considerație la împlinirea făgăduinței, pe care a făcut-o Dumnezeu lui David și urmașilor săi de a întemeia o împărăție pe care nu o va părăsi. În această ediție se critică fără îndurare degenerarea morală și corupția în care alunecau slujitorii bisericii, ceremonialismul sec și moravurile decăzute ale vremii.

O particularitate deosebită prezintă istoriografia biblică în comparare cu istoriografia antică și modernă.

Herodot, părintele istoriografiei, scrie istoria sa ca să nu se uite faptele, evenimentele și memoria generațiilor glorioase și ne dă o istorie epică. În timpurile moderne unii istorici cercetează faptele stabilind exactitatea datelor, iar alții caută să interpreteze ce interes omenească prezintă acele fapte și care e valoarea lor morală. Faptele pentru un istoric sânt numai

Insuflețiți de aceste simțiminte, o mână de încercați stupari, din județul Bacău și de prin județele învecinate, și-au pus în gând scoaterea unei reviste de stupărit sistematic pe înțelesul tuturor. Toți stuparii și iubitorii de albine de pretutindeni, cari cred că înfăptuirea gândurilor de mai sus ar contribui la propășirea și bunului mers al stupăritului nostru, sânt rugați a-și trimite adesiunile și a cere informații de la dl avocat Ioan I. Dumitrescu, Str. Busuioc. Nr. 29, Bacău.

Prigoniri religioase?

Ziarul Adevărul din 28 Iulie 1922 publică un articol semnat de teologul (!) din Oradea Mare Ion T. Socaciu, care pretinde că ar fi descoperit mari prigoniri religioase în Transilvania. Și anume, ci că baptiștii sânt maltratați de autorități, și localurile lor de rugăciune închise, iar cărțile lor religioase confiscate; că copiii baptiști sânt prigonii și bătuti de jandarmi; că acești copii n'au fost promovați în școli, pentru că nu s'au botezat în religia ortodoxă, sau n'au avut notă suficientă la religia gr. or.; că în satul Căprioara, din județul Caraș-Severin, ar fi fost desgroptat un baptist din cimitirul comunei și îngropat în cimitirul căniilor, și alte calomnii care se debitează în străinătate pentru defăimarea țării și neamului românesc.

Un corespondent al ziarului Viitorul, profitând de prezența P. S. Sale Episcopului Roman la Călimănești, a rugat pe Arhiepiscopul dela Oradea Mare să-i dea unele amănunte privitoare la pretenziunile prigoniri, despre care se scrie în Adevărul.

În convorbirea cu P. S. Sa, redăm următoarele lămuriri date de înaltul prelat:

Cu pretinsa prigonire a baptiștilor sub regimul austro-ungar despre care vorbește pretinsul teolog, lucrul sfă așa: Acel regim ungar vroia să spargă biserica ortodoxă națională prin baptiștii internaționali. Precum odinioară Habsburgii unețiră unirea ca să spargă prin ea unitatea națională și să ne despartă bisericește de România ortodoxă, de unde ne veneau cărți bisericești și duh îndreptător, așa în timp mai nou guvernele ungare au organizat sectele religioase internaționale în mijlocul maselor poporului nostru. Și s'a lucrat pe față. Deputatul Almay Oliver a solicitat în parlamentul ungar încurajarea baptiștilor, unicul mijloc de a scoate poporul de sub influența preoțimii ortodoxe, care era purtătoarea ideilor naționale în Ungaria de odinioară.

Nici casele nu sânt închise, nici bibliile nu sânt confiscate.

Statul își exercită controlul numai din punct de vedere politic contra indemnului de a nu se supune legii de recrutare și în contra propagandei antipatriotice. Ei însă în vremea din urmă

dovezi pentru anumite concluzii la care vrea să ajungă. Pentru altul stabilirea unui fapt e ținta supremă a studiului său. O a treia categorie de istorici caută să cunoască și să interpreteze anumite faze ale vieții omenești, și faptele istorice le întrebunțează ca și scriitorul dramatic cu acțiunile create de imaginația sa pentru a interpreta viața omenească.

Istoriografia devine factuală, filosofică și epică. Herodot scrie istorie epică și întrețese în espunerea sa fapte îmbrăcate în scutecele fantaziei. Mituri, legende, tradițiuni sânt încorporate în istorie ca să o facă plastică și interesantă.

În categoria aceasta trebuie să punem și istoriografia evreească. Istoricul a avut în vedere să arete că Dumnezeu e în lume, că e cu poporul său ispitindu-l, povățuindu-l, resplătindu-i viața corectă și pedepsindu-l când se abate dela cuvântul său.

Ei credeau că Dumnezeu e în stare să-i înalte ori să-i umilească după voința sa. Oameni și fapte le prezintă în mod realist, cu defectele și cu virtuțile lor. Și viciile lor sânt adeseori îngrozitoare și infamante.

Nici viciile, nici virtuțile omenești nu înpoartă pe istoricul evreesc, ci prezența și amestecul printre ei a lui Iehova: toate faptele glorioase naționale sânt emanate din Iehova, fără de care

s'au dedat la o propagandă tumultuoasă. Propagandiștii cutreieră satele cu trîmbițe și tot felul de tam-tamuri ca să adune poporul pe străzi. Probabil că această nepermisă propagandă a interzis-o administrația și la aceasta se va reduce intervenția jandarmeriei, colorată de corespondentul «Adevărului» cu pretense bătăi și schingiurii.

În cât privește pretinsa confiscare a bibliei, se va reduce la colportarea de broșuri injurioase la adresa bisericii noastre și la ordinea de stat.

E o literatură formală ce se importă din America de către agenții trimiși aici, cari în conștiință că stau sub protecția americană, sfidează tot ce este românesc și terorizează cu autoritatea fostului și actualului președinte al Statelor-unite. Propaganda aceasta este susținută pe cale socială și de unguri, de tot ce tinde la distrugerea graniței sufletești din vestul României, unde se află Oradea Mare cu împrejurimea.

Copiii sectarilor se bucură de aceeași libertate a învățămîntului ca și copiii bisericilor recepte. Dar aceia cari sîntbotezați în religia ortodoxă, au să urmeze lectiile acestei religii și să fie considerați ca ortodoksi până când ajung vârsta pentru libera determinare de a trece la altă religie, precum prescrie legea. Dealtfel nici un copil nu poate fi crescut fără religie. Imputarea cu pretensele bătăi a copiilor, sînt colorări tanteziste, menite să emoționeze lumea din afară, ca Anglia și în deosebi America, unde sîntem prezentați ca niște barbari nevrednici pentru a bizui pe noi guvernarea unei țări.

Despre cazul cu exhumarea din Căprioara P. S. Sa a spus următoarele:

Căprioara nu este în Eparhia mea, ci în aceea a Aradului. La noi mormintele de regulă sînt separate după confesiuni, în care se înmormîntează numai membrii confesiunii respective a fiecăruia.

Sînt însă și morminte comune, unde se pot înmormînta morții de toate confesiunile. Nu cunosc cazul concret, dar din faptul că a fost exhumat încă din 1921, prin autorități, deduc că va fi fost la mijloc fie stabilirea vreunui caz de crimă, sau o cercetare oarecare a justiției.

Anunț școlar

Referitor la începerea anului școlar 1922/23 ministerul instrucțiunii publice a dispus următoarele:

Exam. de corigență se țin în 1—2 Sept. c.
Exam. particulare se țin în 4—5 Sept. c.
Exam. de prim. pt. cl. I se țin în 6 Sept. c.
Inscrierile se fac în 7, 8, 9 Septembrie c.
Desch. anului șc. 1922/23 în 10 Sept. c.
Cursurile vor începe în 11 Sept. 1922.

Direcțiunea lic. «Gh. Lazăr», Sibiu.

Progres național

De un timp încoace auzim mereu vorbindu-se despre bibliotecile populare. La Tg. Mureșului se distribuie 125 biblioteci rurale pentru toate comunele din județ. Înainte cu câteva săptămîni s'a făcut acelaș lucru la Sighișoara, în prezența A. S. R. Principelui moștenitor pentru comunele aparținătoare județului Târnava mare.

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român din Sibiu a făcut și face de zeci de ani acelaș lucru. Ea posedă până acum aproape 3000 biblioteci rurale, care funcționează în baza statutelor și regulamentelor proprii. «Asociațiunea» e incontestabil cea mai serioasă și puternică organizațiune culturală în Ardeal. De aceea aflăm că s'a procedat foarte bine atât în județul Târnava mare, cât și în județul Mureș-Turda, punându-se noile biblioteci sub egida și administrația «Asociațiunii».

E un act de recunoștință națională față de citoria culturală românească a lui A. Șaguna, T. Cipariu și Gh. Barițiu, care este «Asociațiunea». Înainte de război «Biblioteca populară a Asociațiunii», din care au apărut până acum peste 100 numere, avea zeci de mii de abonați mai ales între țărani. Astăzi numărul abonaților a scăzut din pricina scumpirii de hârtie și tipar. «Asociațiunea» vrea să și recâștige terenul pierdut din cauza războiului, creîndu-și mijloacele materiale nouă prin organizarea unei mari loterii culturale, încuviințată de guvern.

De aceea este datoriat tuturor patrioților adevărați și oamenilor de bine să acorde sprijinul lor acestei asociații, înscriindu-se între membrii ei și cumpărînd bilete de loterie. Biletetele sînt de vânzare la toate băncile, direcțiunile școlare, administrații de plasă etc.

CONCURS

La institutul teologic Andreian din Sibiu e vacant postul de duhovnic, pentru ocuparea căruia se publică concurs cu termen până la 15 August a. c. st. vechiu. Dela concurenți se cere:

1. Carte de hotez;
2. Testimoniu școlar;
3. Abso utor teologic;
4. Testimoniu de calificațiune preoțesc;
5. Adevărîță despre serviciul preoțesc;
6. Alte eventuale documente despre serviciul preoțesc.

Duhovnicul va avea locuința și întreagă întreținerea în institut, apoi salariul:

1. Fundamental L. 1600,
2. Spor L. 300.

Cererile sînt a se adresa Consistorului arhidiecezan.

Sibiu, 22 Iulie 1922.

Consistorul arhidiecezan

Trei mari probleme preocupa omenimea în vremea copilăriei: Originea lumii, cauzele de diferențiere ale caracterului omenesc și condițiile lui precum și enigma răului, a păcatului cu toate urmările sale și soarta omului. Omul modern esplică acestea cu ajutorul științei și al filosofiei. Însă omenimea în copilărie nu putea da răspuns filosofic acestor întrebări.

Răspunsurile lor sînt mai simpliste. Istoria popoarelor primitive se găsește în legende, filosofia lor în mituri. De aceea Cartea facerii cuprinde legende și mituri, cari n'au pretenția a fi originale evreești și despre aceasta ne încredințăm cercetările arheologice, studiile istorice și studiul comparativ al religiilor.

Cosmogonia biblică nu e tratat științific ci un mit superior altor mituri antice de o valoare caracteristică morală. Aceasta se arată în aceea că pe când popoarele vecine divinizarau natura și adorau animalele, evreii afirmă în mitul lor că Dumnezeu e spirit și acesta e creativ, că omul e făcut de Dumnezeu și între toate zidirile singur e nemuritor, pentru-că singur e divin. Mitul Paradisului ilustrează adevărul că păcatul e călcarea conștiinței a legii, și conștiința e tribunalul intern al fiecăruia, că între păcat și sufletul omenesc e antagonism, — păcatul sau

Știrile zilei

Onomastica M. S. Reginei. În 4 I. c. fiind ziua onomastică a M. S. Reginei, s'au ținut servicii divine în bisericile din toată țara. În catedrala Sibiului serviciul religios a fost oficiat de asesorul consistorial Păr. Matei Voileanu, cu asistența clerului. Au asistat autoritățile civile și militare, și numeroși alți credincioși.

Școală de cântăreți bisericești va funcționa la mănăstirea Cozia. Școala va avea și o secție cu patru meserii: croitorie, tâmplărie, sculptură și împletituri. Este și internat. Inscriserile se primesc de pe acum și până la 1 Septembrie.

Banca Agrară din Cluj, în adunarea sa generală din 2 I. c. a hotărât să dea în judecată statul în afacerea privilegiilor acordate de lege și anulate prin modificarea reformei agrare din Ardeal. Au votat: pentru 850 voturi, contra 50.

Publicațiune. Se aduce la cunoștința locuitorilor cari, fie prin depozit voluntar la Budapesta, fie prin confiscare de către unguri, fie pe orice altă cale, afară de vânzare, — au fost deposedați de: obiecte de artă, istorice sau arheologice, acte, documente, sau orice fel de obiecte prezentând interes public sau particular, că sînt datori a le declara în scris, fie ministrului afacerilor străine, direcțiunea executării tratatelor, fie autorităților administrative, dând toate lămuririle ce ar putea ușura găsirea obiectelor și identificarea lor. Declarațiunile se pot înainta până 1 Septembrie a. c. la primăria orașului Sibiu, ușa Nr. 4. *Consiliul orășenesc.*

Internatul liceului (modern și real) «A. Șaguna» Brașov se deschide la 1 Sept. 1922. Sînt 36 locuri pentru elevi solvenți, plătiind lunar 700 lei; 28 locuri pentru semibursieri, plătiind lunar 450 lei, și 7 locuri pentru bursieri. Fiecare elev va mai plăti 100 lei pentru eventuale pagube. Cererile, împreună cu certificatul școlar, actul de naștere, vaccinare și eventual atestatul de paupertate, să se trimită până în 20 August direcțiunii internatului, Brașov, str. Ștefan cel Mare (fost str. Prundului) 39. Prospect se trimite la cerere. *Direcțiunea.*

Cosinzeana. Cel mai nou număr al revistei din Cluj publică un articol interesant asupra târgului de fete de de muntele «Găina», cu fotografii luate la fața locului, apoi o serie de ilustrații reprezentând ultimele evenimente interne și externe și un articol asupra vechiului continent *Atlantida*, care a dispărut în valurile mării acu-s 13000 de ani. La partea literară se continuă povestirea dlui Agârbiceanu: «Piciorul de lemn» și se dau bucăți în versuri și proză, semnate de: Z. Bârsan, Iustin Iliș, T. Mureșan, G. M. Vlădescu, Ion Berghia, Elena din Ardeal și alții. Revista dă numere de probă gratuit.

nu ar fi putut săvârși nimic mareț. Iehova e cel ce înarmează brațul eroilor și al poporului biruitor. El întărește curajul lui David în lupta cu Goliat. El trimite prosperitate în viața poporului.

Când ni se înfățișează un bărbat încununat de glorie și vrednicie, meritul nu e al lui, ci al lui Iehova, care i a inspirat cugetele și faptele mărețe. Și fiind-că nu preamărește virtuțile celor vrednici, istoricul evreesc espune viețile și celor răi fără să-i condamne, fără să scoată anume concluzii, ci lasă la buna apreciere a conștiinței cetitorului.

În toată istoria evreească ca un fir roșu se observă dela început până la sfârșit că nici un eveniment memorabil în istoria lor nu s'a născut de sine, ci din voința lui Dumnezeu și din colaborarea lui cu bărbații superiori ai lor, cari au înțeles că există o prevedință divină, o înălțare națională, când sufletele își păstrează avântul spre ideal, iar când acesta se întunecă, povârnișul e inevitabil.

Pentru acest motiv istoria evreească e întemeiată pe o autoritate morală indiscutabilă.

2. Prologul istoriei evreești

Prefața istoriei evreești cuprinde o serie de capitole, ca toate istoriile naționale ale popoarelor antice și moderne, în care se amestecă filosofie populară cu tradiții

rănească călcăiul omului, iar omul caută să sdrobească capul șarpelui. (În Biblia sfântului Sinod din 1914: vrășmășie voi pune între tine și între femei și între semința ta și sămința ei; acela va păzi capul tău și tu vei păzi călcăiul lui. Facere 3. 15).

Mitul isgonirii din rai se talmăcește prin adevărul că suferința e de natură disciplinară și calea din grădina inocenței până la triumful virtuții duce prin lupte aprige cu ispitele sălbatice. Mitul Potopului cuprinde adevărul că stărpirea păcătoșilor nu mântuește lumea de păcat. Mitul cu Avram ne învață ca ceice vreau să caute pe Dumnezeu, îl vor găsi jertfind tot ce au mai bun: avere, familie, pretini.

Mitul despre Iacob ne învață că Dumnezeu e al dreptilor ca și al păcătoșilor și mila lui se varsă din neam în neam peste cei ce păzesc poruncile lui. Mitul despre Iosif ne arată că îngrijirea divină nu părăsește pe cei buni, și e în Egipt ca și în Canaan, în temnița ca și la palatul lui Faraon, e Dumnezeu dumnezeilor și Domnul domnilor. —

Valoarea acestei Cărți nu stă în exactitatea ei științifică ci spirituală. Epica sublimă a Creațiunii și imnul de preamărire lui Dumnezeu, numesc comentatorii capitolul despre Creațiune.

De imitat. Ziarele din capitală aduc la cunoștință fapta unui plugar din satul Smârdan, județul Dolj. Faptul este interesant și caracteristic pentru moralitatea zilelor în care trăim. Bătrânul are 71 de ani și numele lui e *Anghel I. Mirea*. El a făcut o donație care consistă dintr'un corp de case, construite masiv din cărămidă, cu cinci încăperi spațioase și foarte igienice, cu pivniță boltită, cu mai multe dependințe și o grădină în suprafață de peste 322 m. p., grădina încărcată de plantațiuni. Valoarea donațiunii trece de 70.000 de lei. Această donațiune a făcut-o în folosul școlii primare din satul său, și aici e valoarea etică și estetică a faptei sale. Bătrânul plugar din Smârdan își poate petrece zilele liniștit de-acum, căci și-a făcut cătră țară o frumoasă datorie. Generațiile de școlari cari vor învăța carte în clădirea moșneagului, își vor aduce aminte cu drag de fapta aceluia pe care nu l-au cunoscut, dar despre care, din tată în fiu, se va duce vestea că a trăit ca semănătorul bătrân care sădește pomii, ca să umbrească și s'adăpostească pe cei ce vor trăi după el.

Prietenie maghiară germană. În cadrul acțiunii unui comitet de studenți unguri și germani, au sosit la Berlin, 50 de studenți maghiari, cari au fost călduros salutați din partea rectorului în aula universității. Rectorul a spus că se bucură, dacă în luptele culturale dintre Germania și Franța, Ungaria se atașează Germaniei. Ungurii au vorbit despre «situația de jale» a țării lor. Vor sta la Berlin 6—8 săptămâni, să studieze organizarea școlilor superioare nemțești.

Versuri de Caragiale. A apărut în editura Viața Românească, București, volumul: I. L. Caragiale, *Versuri*, stanțe elegiaco-satirice, goșoși rimate, parodii, epigrame, fabule, ode umoristice. Sânt culese și adunate de Barbu Lăzăreanu. — Foarte reușite, în aceste versuri, sânt poeziile în care Caragiale parodiază pe Bolintineanu, Eminescu, Alecsandri, Coșbuc. Prețul 18 lei. De vânzare în Sibiu la Librăria Arhidiecezană.

Românii din legiunea străină franceză, aflați acum la Saida în Algeria, roagă să li se trimită cărți și reviste pentru a putea înființa acolo o bibliotecă românească necesară nevoilor lor sufletești. Adresa este: Missir Henri, M. 3159, I er Regim. étranger; à la salle de service Saida (Algeria).

Săfui și flămânzi. Cetățenii Rusiei flămânzesc; ear șeful sovietelor, Litvinov, la Genova dă prânzurile cele mai împărătești; în vreme ce tovarășul său în șefie, Cicerin, vestește strălucite recepții la Moscova în cinstea ambasadorului german...

Târg. În comuna *Avrig* se ține în 12 August a. c. târg de vite, în 13 August a. c. târg de mărfuri.

Rectificare. Direcția Fabricii de hârtie din *Petrifaldu* ne roagă să rectificăm știrea publicată în ziarul nostru dela 21 Iunie a. c., după care fabrica aceasta ar fi avut în 1921 câștig curat de 54 milioane de lei. Conform bilanțului, publicat în Monitorul Oficial, beneficiul net al fabricii, în anul amintit, a fost de *un milion și jumătate* lei, exact: 1.593,160 lei, 84 bani.

Ușor vă nimiciți bătăturile, dacă folosiți baie de picioare amestecând într'insa *Mack's Kaiser Borax*.

(139) 3—3

Concurs

Societatea Anonimă Română «Petroșani», Direcțiunea minelor din Vulcan publică concurs pentru ocuparea unui post de învățator definitiv la școala primară română din loc.

Dotațiune: Salar fundamental ca la un învățator de stat, adaos de familie, scumpete și extraordinar, un adaos al Societății după anii de serviciu. Anii de serviciu se socotesc dela data diplomei. Mai profită de: locuință, luminat și încălzit gratis, și alimente cu preț avantajos.

Cererea împreună cu certificatele necesare se vor înainta la Direcțiunea minelor Vulcan până la 10 August a. c.

Cel ales e obligat a ocupa postul la 1 Septembrie a. c.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 288/922

(136) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a *Hondol*, în protopopiatul Deveii, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesco în termenul deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare a se prezenta în comună spre a face cunoștința poporului.

De va, la 30 Iunie 1922.

Oficiul prot. ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. I. Dobre
protopop

Nr. 119/922.

(143) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea catedrelor vacante la *Liceul ort. rom. Andrei Șaguna din Brașov*, se publică concurs cu termenul până la 15 August n. a. c.

Catedrele vacante sânt:

1. Matematica și Geometria (ev. Fizica).
2. Fizica, Chimia.
3. Gimnastica.

Concurenții vor trimite cererile lor Eforiei școlilor centrale ort. rom. din Brașov, însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere, dovedind că sânt români de confesiunea ortodoxă.
2. Certificat de moralitate.
3. Certificat medical.
4. Documente despre calificațiunea cerută de lege.
5. Certificate despre serviciul de până acuma.

Se publică concurs cu acelaș termen și pentru ocuparea unui post de învățator sau învățătoare la școala primară centrală ort. rom. din Brașov.

Concurenții vor înainta cererile lor Eforiei școlare însoțite de documentele înșirate mai sus.

Salarizarea profesorilor și învățătorilor va fi în conformitate cu a celor dela școlile similare de stat.

Brașov, în 20 Iulie 1922.

Eforia școlilor centrale
ort.-rom., Brașov.

La Librăria Arhidiecezană,
Sibiu, strada Măcelarilor 45, se găsesc de vânzare cele mai bune:

Cărți de bucate

sub titlul **Poftă Bună**, de *Zotti Hodoș*. Au apărut: Partea I à 6 Lei, Partea III à 10 Lei, Partea IV à 10 Lei. Plus porto postal, à Lei 2.50.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

Istoria bisericăsească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto postal 5 Lei.

Fabrica de mărfuri de metal și turnătorie de clopote

Alexandru Leitner

Biroul: Sibiu, Strada Ocnei 4

primește să toarne clopote de tot felul și în orice mărime. — Clopote normale și clopote găurite. — Reparaturi de orice fel de mașini agricole se execută prompt și ieftin 2—2

Mijlocitorilor se dă mare rabat!

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul *Ilarion Mircea*, egumenul sfintei mănăstiri Precista-Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminecile din Paresimi, 9 Dumineci după Rosalii și la unele sărbători de peste an. Prețul 14 Lei.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament (cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 2—, broșat Lei 4—, plus porto postal Lei 2—.

Mersul trenurilor în Sibiu

- I. Plecare: 1. Spre Copșa: 2.30, 18.50.
2. Spre Vinț: 4.05, 18.35.
3. Spre Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 2.45, 13.35, 18.45 (accelerat).
4. Spre Făgăraș: 7.20, 15.59.
5. Spre Cisnădie: 5, 9.30, 15.
6. Spre Agnita, Sighișoara: 7.31, 17.45.

II. Sosire: 1. Dela Copșa: 1.13, 11.20.

2. Dela Vinț: 10.20, 17.04.

3. Dela Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 1.50, 12.30 (accelerat), 16.25.

4. Dela Făgăraș: 8.30, 13.59.

5. Dela Cisnădie: 7, 11.35, 18.18.

6. Dela Sighișoara: 8.50, 17.

Trenuri de băi

I. Pleacă din Sibiu la Ocna băi: 6—, 9—, 11.45, 14.30, 16.30.

II. Sosesc dela Ocna băi la Sibiu: 7.14, 10.15, 13—, 15.45, 20.30.

Reclama este
sufletul comerțului

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.